

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33956
Nom: Nutrició infantil
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.	Facultat de Farmàcia i Ciències de L'alimentació	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1205 - Grau Nutr.Hum.Diet.	Nutrició infantil	OPTATIVA

COORDINACIÓ

CODOÑER FRANCH PILAR

TORTAJADA GIRBES MIGUEL

ROMAN ORTIZ MARIA ELENA

RESUM

Esta assignatura té com a objectius principals:

-Adquirir els coneixements bàsics sobre nutrició en les diferents etapes de l'edat pediàtrica: lactant, preescolar, escolar i adolescent, concedint especial atenció a la promoció d'hàbits saludables i prevenció de les malalties nutricionals cròniques.

-Conèixer els escenaris pediàtrics de risc nutricional

-Conèixer el maneig nutricional de les malalties pediàtriques que afecten els diferents òrgans i sistemes

-Conèixer els principis i maneig pràctic de la nutrició enteral i parenteral pediàtriques, aliments especials i suplementos nutricionals

- Conèixer les ferramentes i recursos en l'abordatge de la nutrició pediàtrica en la població general i situacions especials.

- Formar als estudiants de manera transversal en tots els temes amb la integració de les tres dimensions del desenvolupament integral: l'econòmica, la social i l'ambiental, prioritzant la lluita contra la desigualtat, la defensa dels drets humans, la igualtat de gènere, l'apoderament de la dona i la promoció de patrons de consum saludables i sostenibles.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Els establits en el pla

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Actuar a nivell de l'educació nutricional per a la prevenció de futures patologies relacionades amb la nutrició.

Avaluar el nivell de desenvolupament i l'estat nutricional en la infància.

Avaluar i dissenyar menús escolars.

Conèixer les característiques fisiològiques, psicològiques, socials i culturals de la infància.

Conèixer les distintes possibilitats de nutrició en els lactants.

Conèixer les necessitats i les recomanacions nutricionals en la infància.

Elaborar dietes adequades per a les malalties relacionades amb la nutrició dels lactants.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. **Importància de la nutrició infantil. Trastorns nutricionals a curt i a llarg termini. Perspectiva de la nutrició infantil segons àrees geogràfiques. Funcions del dietista en pediatria. Requeriments nutricionals.** Destacar la rellevància de la nutrició infantil en la salut humana a curt i a llarg

- termini. Plantejar les diferents perspectives nutricionals en el món. Analitzar les funcions del dietista en la promoció de la salut i en la prevenció i tractament de malalties nutricionals pediàtriques. Requeriments nutricionals en les diferents etapes pediàtriques.
2. **Bases biològiques de la Pediatria: creixement i desenvolupament.** Exposició de les característiques biològiques de les edats pediàtriques que justifiquen els seus requeriments nutricionals específics. Es fa especial èmfasi en els canvis en la velocitat de creixement i en la composició corporal.
  3. **Requeriments de vitamines i oligoelements. Trastorns específics.** Importància dels micronutrients i conseqüències de les deficiències específiques en pediatria.
  4. **Alimentació del lactant: lactància natural i artificial.** Es detalla els avantatges de la lactància natural, la composició de la llet materna i les recomanacions per a la composició de les fórmules infantils.
  5. **Alimentació del lactant: alimentació complementària.** Definició d'alimentació complementària i bases de la necessitat de la seua incorporació a la dieta del lactant. Recomanacions d'edat d'introducció dels diferents aliments i calendari d'incorporació.
  6. **Alimentació del nounat preterme i de baix pes.** S'especifica els conceptes de naixement preterme i baix pes al naixement. S'especificuen necessitats nutricionals segons edat. S'expliquen els principals trastorns nutricionals.
  7. **Alimentació del preescolar i escolar.** S'expliquen els fonaments per a establir les necessitats nutritives d'aquestes edats i les principals recomanacions dietètiques.
  8. **Alimentació de l'adolescent.** S'expliquen els fonaments per a establir les necessitats nutritives d'aquestes edats i les principals recomanacions dietètiques.
  9. **Nutrició en el xiquet i adolescent esportista.** Importància i relació entre la nutrició i l'esport. Adaptació dels requeriments nutricionals segons l'activitat esportiva. Prevenció de deficiències específiques. Promoció d'hàbits actius en les diferents etapes pediàtriques.
  10. **Trastorns de la conducta alimentària: anorèxia i bulímia.** S'expliquen els principals trastorns en xiquets i adolescents, els criteris diagnòstics, manifestacions, prevenció i tractament.
  11. **Equilibri i necessitats hídriques. Implicació de l'aigua en diverses patologies. Trastorns hidroelectrolítics.** Se explica l'equilibri hídric en les diferents edats pediàtriques, el càlcul de les necessitats d'aigua i ions i les modificacions en circumstàncies especials
  12. **Trastorns del metabolisme del calci i el fòsfor.** Regulació de l'equilibri del calci i el fòsfor en xiquets i importància en el desenvolupament musculoesquelètic. Maneig dietètic i eines per a ajust del contingut dietètic de calci i fòsfor.
  13. **Malnutrició calòric-proteica.** S'expliquen les formes primàries i secundàries de malnutrició infantil, etiologia, fisiopatologia i principis del tractament. S'expliquen els principals trastorns nutritius específics en el xiquet en vitamines, minerals i oligoelements. Factors de risc, formes de prevenció i de tractament. Es detalla el procés d'adquisició del contingut mineral ossi i factors nutritius.
  14. **Obesitat Infantil.** Destacar la prevalença del sobrepés i l'obesitat infantil en el nostre mig detallant els principals factors de risc. Valoració clínica i antropomètrica. Principals comorbiditats en l'edat pediàtrica. Principis de la prevenció i tractament.
  15. **Alimentació del xiquet diabètic.** S'explica les formes de diabetis infantil, presentació clínica i maneig dietètic destacant la importància d'assegurar el creixement i desenvolupament.
  16. **Errors congènits del metabolisme I. Errors congènits del metabolisme II.** S'explica la sistemàtica general de detecció dels principals errors congènits del metabolisme i el seu tractament general, dietètic i específic.
  17. **Nutrició en les cardiopaties congènites.** S'expliquen els tipus de cardiopatia congènita i els riscos nutricionals de les principals cardiopaties. Es plantegen les cures en les aportacions hídriques i principis del tractament nutricional (recomanacions dietètiques i nutrició enteral).
  18. **Fibrosi quística.** S'expliquen els criteris diagnòstics, mecanismes de desnutrició i tractament

- nutricional (vitamines liposolubles, recomanacions dietètiques i nutrició enteral) així com l'ús de tractament substitutiu amb enzims pancreàtics.
19. **Nutrició en les nefropaties.** S'expliquen les principals nefropaties del xiquet i els seus riscos nutricionals. Es plantegen els principis dels mecanismes patogènics de la malaltia renal crònica i del tractament nutricional.
  20. **Nutrició i dietoteràpia del xiquet amb trastorns neurològics (encefalopatia, TEA, TDH). Nutrició en xiquets amb discapacitat.** S'expliquen les principals trastorns neurològics en pediatria, encefalopaties, trastorns de l'espectre autista i de l'atenció i els seus riscos nutricionals. Es planteja el maneig dietètic i nutricional: recomanacions dietètiques, modificació de textura d'aliments i nutrició enteral incloent les indicacions d'alimentació a greus de gastrostomia.
  21. **Nutrició en el xiquet oncològic.** S'expliquen les principals malalties oncològiques infantils i els seus riscos nutricionals. S'inclou la valoració nutricional i les recomanacions dietètiques, així com les indicacions i modalitats de nutrició enteral.
  22. **Rehidratació i realimentació en la diarrea aguda. Probiòtics i prebiòtics.** Es desenvolupa el maneig d'aquest freqüent trastorn digestiu en la infància i les seues conseqüències nutricionals. S'expliquen els avantatges de la rehidratació oral i realimentació precoç amb aliments complets. S'actualitza l'evidència de l'ús de prebiòtics i probiòtics.
  23. **Intolerància a la lactosa i a la proteïna de la llet de vaca.** Es destaquen les situacions i característiques clíniques de la intolerància a la lactosa i a la proteïna de la llet de vaca. S'explica l'elaboració de les dietes exemptes d'aquests nutrients.
  24. **Alimentació en el xiquet celíac.** Definició de celiaquia i criteris diagnòstics. Seguiment nutricional. Elaboració de dieta sense gluten en les diferents edats pediàtriques.
  25. **Alimentació en les dislipèmies.** Principals trastorns lipídics en xiquets i les seues conseqüències. Principals recomanacions dietètiques.
  26. **Prevenió en la infància de malalties nutricionals cròniques de l'adult.** Malalties cròniques nutricionals més freqüents: obesitat, arterioesclerosi, hipertensió arterial, osteoporosi, càncer, etc. Rellevància de l'establiment d'hàbits saludables en la infància en la prevenció de malalties cròniques.
  27. **Al·lèrgia Alimentària.** Bases dels mecanismes d'al·lèrgia alimentària en la infància, implicacions i risc per a la salut i el desenvolupament. Maneig general i dietètic i principis de prevenció i dessensibilització.
  28. **Síndrome de enterocolitis induïda per proteïnes alimentàries. FPIES.** Definició de la patologia i situacions de risc. Eines per a la prevenció i identificació precoç. Maneig dietètic.
  29. **Síndrome de sobrecreixement bacterià d'intestí prim en pediatria. SIBO.** Definició i escenaris de risc en població pediàtrica. Eines per a la identificació precoç. Maneig dietètic i tractament específic.
  30. **Nutrició artificial: concepte, tipus i indicacions. Fórmules especials. Suplements alimentaris.** S'explica el concepte de nutrició artificial, els seus tipus i indicacions. Fórmules especials vs hipercalòriques i indicacions. Suplements alimentaris en pediatria, tipus i inclusió en dietes especials.
  31. **Nutrició enteral i parenteral.** Avantatges de la nutrició enteral versus parenteral. Realització pràctica de la nutrició enteral: sondes, gastrostomia, fórmules i tècniques d'infusió.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	2,00

Teoria	30,00
Seminari	2,00
Aula informàtica	8,00
Total hores	42,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	13,50
Estudi i treball autònom	12,00
Preparació de classes	22,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques

Tutories. Casos clínics

Seminaris

Aula informàtica: enquesta dietètica, busca de recursos informàtics, etc.

Treball individual i grupal

Incorporació dels continguts teòrics actualitzats a l'aula virtual (<http://aulavirtual.uv.es/>).

AVALUACIÓ

a) Realització DE PROVA ESCRITA tipus TEST amb resposta múltiple, que garantisca el coneixement i comprensió dels continguts mínims teòrics establits per a la matèria (60% de l'avaluació global).

L'examen constarà de 50 preguntes de tipus test amb 4 opcions de resposta de les quals només una és vàlida. Les negatives no descompten. Apte= 25 preguntes encertades

En la segona convocatòria l'examen constarà de 10 preguntes curtes (apte = 5 punts).

b) Avaluació contínua (30% de l'avaluació global) que consistix en l'elaboració i desenrotllament d'un supòsit pràctic, contactant amb el professorat per al seu seguiment.

c) Avaluació de la participació en seminaris coordinats (10% de l'avaluació global) IMPORTANT ESTA PUNTUACIÓ SE SUMARÀ UNA VEGADA SUPERADA LA PROVA ESCRITA

Es guardaran l'assistència a pràctiques i les notes de l'avaluació contínua i dels seminaris d'una convocatòria a una altra, en el cas que els alumnes no s'hagen presentat a la primera convocatòria i en el

dels alumnes que repetixen curs.

L'ASSISTÈNCIA a seminaris i tutories és obligatòria.

Avaluació final= nota de l'examen (màxim 6 punts) + nota d'avaluació contínua (màxim 3 punts) + nota de seminaris (màxim 1 punt)

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Tinga's en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons el determinat pel "Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València" (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83sp.pdf>

BIBLIOGRAFIA

- TRATADO DE NUTRICION (5 TOMOS) (3ª ED). Ángel Gil Hernández 2017. Editorial Médica Panamericana. ISBN: 9788491101956.
- Libro Blanco de la nutrición Infantil en España. Cátedra Ordesa de la Universidad de Zaragoza, AEP, CGCOP y FEN, 2015. Prensas de la Universidad de Zaragoza. ISBN 9788416515240
- Manual de Nutrición. 1ª edición. Asociación Española de Pediatría. <https://www.aeped.es> ¿ manual-nutricion-aep-2021
- Niños bien alimentados: Menús saludables y nutritivos (Alimentación infantil) - Pedro Frontera Izquierdo, María del Mar Dolores Gimeno Frontera (Eds). 2015. Editorial Síntesis 2015 ISBN: 849077157X ISBN-13: 9788490771570
- Nutrición en Pediatría. Bases para la práctica clínica en niños sanos y enfermos. Débora Setton , Adriana Fernández (Eds). Editorial Médica Panamericana 2014. ISBN: 9789500603102
- Errores en nutrición infantil. Carlos Sierra Salinas (Ed.) 2014. Editorial Ergon ISBN: 978-84-15950-15-8.
- <http://www.programapipo.com> <http://www.who.int/childgrowth/es/> <http://www.aesan.msc.es/AESAN/web/nutricion/nutricion.shtml> <http://www.naos.aesan.msps.es/csymb/piramide/>